

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

4. 7. 2008

B6-0346/2008

NÁVRH USNESENÍ,

který na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 103 odst. 2 jednacího řádu

předkládají Daniel Cohn-Bendit, Monica Frassoni, Hélène Flautre, Eva Lichtenberger, Milan Horáček, Raül Romeva i Rueda, Mikel Irujo Amezaga, Helga Trüpel a Bart Staes

za skupinu Verts/ALE,

o situaci v Číně po zemětřesení a před olympijskými hrami

Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Číně po zemětřesení a před olympijskými hrami

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Tibetu, především na usnesení ze dne 15. února 2007 o dialogu mezi čínskou vládou a vyslanci dalajlamy a na usnesení ze dne 10. dubna 2008,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2007 o summitu EU/Čína a dialogu EU/Čína o lidských právech,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 22. května 2008 o přírodní katastrofě v Číně,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 7. září 2006 o vztazích mezi EU a Čínou,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 6. září 2007 o účinnosti dialogu a konzultací o lidských právech se třetími zeměmi,
 - s ohledem na čl. 103 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že počínaje 10. březnem 2008, což je 49. výročí neúspěšného tibetského národního povstání proti čínské správě, vypukly ve Lhase demonstrace, které se pak rozšířily do dalších obydlených oblastí Tibetu a po nichž následoval tvrdý zásah čínské policie a bezpečnostních sil proti všem osobám podezřelým z účasti na demonstracích, z poskytování pomoci zraněným nebo z vlastnictví portrétu dalajlamy, jakož i zatčení téměř 6000 osob a trestní prohlídky klášterů,
- B. vzhledem k tomu, že po tomto povstání čínské orgány vystupňovaly kampaň za „výchovu k vlastenectví“, jež odsuzuje tibetskou „temnou feudální společnost“ a líčí komunistickou stranu jako zachránce přinášejícího tibetskému lidu šťastný život; vzhledem k tomu, že druhou částí této kampaně na převýchovu je to, že Tibeťané musí podepsat dokumenty, v nichž prohlašují, že odsuzují dalajlamu a jeho separatistickou činnost,
- C. vzhledem k tomu, že pohyb osob v Tibetu je omezen a je pod přísným dohledem a Tibeťané z míst mimo Lhasu nemají dovoleno zdržovat se ve Lhase,
- D. vzhledem k tomu, že přes prohlášení čínských orgánů situace v Tibetu zdaleka není normální a mezinárodním sdělovacím prostředkům a mezinárodním monitorovacím agenturám je i nadále odepírán přístup do této oblasti spolu s přísnými omezeními týkajícími se toku informací; vzhledem k tomu, že podle nezávislých zpráv, které pronikly do mezinárodních sdělovacích prostředků, policie a bezpečnostní síly zabavily mobilní telefony, počítače a další komunikační zařízení při stovkách záťahů v mužských i ženských klášterech a v soukromých domech, a tím zabránily tisícům Tibeťanů komunikovat s vnějším světem,

- E. vzhledem k tomu, že po demonstracích bylo dosud shledáno vinnými a odsouzeno za narušování veřejných služeb tím, že rabovaly a ničily místní vládní kanceláře a napadaly policii, asi 40 osob; vzhledem k tomu, že přestože soudní řízení byla prohlášena za veřejná, byly rozsudky vyneseny za zavřenými dveřmi a nebyly úměrné spáchaným trestným činům, neboť se pohybovaly od tří let po doživotní vězení; vzhledem k tomu, že soudní jednání rozhodně nebyla transparentní a obžalovaní nedostali možnost vznést smysluplnou obhajobu,
- F. vzhledem k tomu, že dne 20. června 2008 státní tisková agentura Xinhua zveřejnila zprávu, že více než 1000 osob zadržených po protestech v Tibetu bylo propuštěno,
- G. vzhledem k tomu, že Jeho Svatost dalajlama naléhavě vyzval demonstranty, aby protestovali pokojně a nenásilně, a od té doby opětovně při mnoha příležitostech vyzýval k obnovení vyjednávání s Pekingem s cílem zajistit plnou a skutečnou politickou, kulturní a duchovní autonomii Tibetu v rámci Číny,
- H. vzhledem k tomu, že dne 21. června 2008 byla olympijská pochodeň nesena ulicemi Lhasy mezi vojáky oblečenými do zásahových uniforem a za přísných bezpečnostních opatření; vzhledem k tomu, že do města byl vpuštěn pouze vybraný a omezený počet zahraničních korespondentů zastupujících asi 30 mezinárodních zpravodajských organizací, kteří podali zprávy o předávání olympijské pochodně; vzhledem k tomu, že podle některých jejich zpráv byli všichni přihlížející vybaveni odznakem, což budilo dojem, že diváci byli pro tento ceremoniál zvlášť vybráni,
- I. vzhledem k tomu, že tajemník komunistické strany v Tibetu Čang Čching-li tuto událost otevřeně politizoval tím, že během ceremoniálu předávání olympijského ohně v Lhasě prohlásil: „ Abychom poskytli olympijskému duchu více slávy, měli bychom nelítostně rozdrtit spiknutí, které se snaží zničit olympijské hry v Pekingu ze strany dalajlamovy kliky a nepřátelských zahraničních sil uvnitř i vně národa.“,
- J. vzhledem k tomu, že v akčním plánu pro olympiádu v Pekingu Čína slíbila „svobodné a otevřené olympijské hry“; vzhledem k tomu, že tvrdé zásahy v Tibetu jsou zcela v rozporu se závazkem čínské vlády umožnit zahraničním novinářům volný pohyb po celé Číně a větší svobodu tisku před zahájením olympijských her,
- K. vzhledem k tomu, že Mezinárodní olympijský výbor (MOV) očekával, že v důsledku udělení pořadatelství olympijských her v roce 2008 Číně se tato země otevře a situace v oblasti lidských práv se zlepší; vzhledem k tomu, že předseda pekingského organizačního výboru olympijských her (BOCOG) dne 27. září 2006 veřejně slíbil dostát závazkům v oblasti zlepšení stavu lidských práv, které byly učiněny, když se Čína ucházela o pořádání olympijských her,
- L. vzhledem k tomu, že je třeba vyvinout veškeré úsilí s cílem využít olympijské hry v Pekingu jako mimořádnou příležitost k uskutečnění demokratických reforem v Číně a k dosažení významného pokroku v otázce Tibetu,

- M. vzhledem k tomu, že situace v oblasti lidských práv v Číně nejeví známky zlepšení, jak dokazuje zadržení předního internetového aktivisty v oblasti lidských práv Chuanga Čchia dne 10. června 2008 pro podezření z nezákonného vlastnictví státních tajemství po návštěvě oblasti S'-čchuan postižené zemětřesením a zveřejnění zpráv o těžké situaci rodičů, kteří během této katastrofy ztratili své děti, jemuž je od té doby upírán přístup k právní pomoci, a zatčení pastora Zhanga Mingxuana a jeho tlumočnicka cestou autobusem do hotelu Yanshan, kde se měl setkat s poslancem EP Bastiaanem Belderem, který byl v Pekingu na 5. setkání asijsko-evropského parlamentního partnerství,
- N. vzhledem k tomu, že v dialogu v oblasti lidských práv mezi EU a Čínou, který byl zahájen v roce 2000, nebylo doposud dosaženo konkrétních výsledků; vzhledem k tomu, že nedostatečné výsledky jsou také důsledkem nekoordinované a neúčinné společné zahraniční politiky EU vůči Číně,
- O. vzhledem k tomu, že jak Rada ve složení pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy (GAERC) na svých nedávných zasedáních, tak Evropská rada na svém zasedání konaném ve dnech 19.–20. června 2008 záměrně přimhouřily oči nad porušování lidských práv v Číně a v Tibetu a nezabývaly se možnými iniciativami, které mohly být přijaty s ohledem na olympijské hry;
1. vyjadřuje hluboké znepokojení nad situací v Tibetu i obecně nad situací v oblasti lidských práv v Číně; domnívá se, že ustavičné a dlouhodobé porušování lidských práv očividně porušuje závazky, které Čína přijala, když jí bylo přiděleno pořadatelství olympijských her;
 2. vyzývá čínské úřady, aby neprodleně ukončily tvrdý zákrok v Tibetu, stáhly bezpečnostní síly z klášterů a ukončily kampaň „výchovy k vlastenectví“;
 3. vítá nedávné propuštění zadržovaných Tibetanů, současně však vyzývá čínskou vládu, aby dotčené případy přehodnotila a aby dodržovala zásady svobody a spravedlnosti v průběhu obnovených soudních řízení s odsouzenými Tibetany; zároveň naléhavě žádá čínské úřady, aby usnadnily vedení obdobného svobodného a spravedlivého soudního řízení se všemi Tibetany, kteří jsou v současnosti uvězněni, a to tak, že jim poskytnou právo na obhajobu a na nezávislého právníka, jakož i možnost setkat se s rodinnými příslušníky;
 4. bere na vědomí rozhodnutí opět umožnit zahraničním turistům vstup do Tibetu, ale zároveň naléhavě vyzývá čínské úřady, aby umožnily neomezený přístup do všech oblastí Tibetu mezinárodním pozorovatelům, mezinárodním vyšetřovacím misím, diplomatům a zahraničním dopisovatelům;
 5. vítá sedmé kolo rozhovorů mezi pekingskými úřady a zástupci dalajlamy které se konalo ve dnech 1. a 2. července 2008; očekává, že jednání dosáhnou významných a konkrétních výsledků ještě před olympijskými hrami a vyzývá čínské úřady, aby na důkaz dobré vůle pozvaly dalajlamu na zahajovací ceremoniál těchto her;
 6. vyjadřuje politování nad tím, že Rada doposud jednoznačně nezareagovala na poslední vývoj situace v Tibetu a na celkovou situaci v oblasti lidských práv v Číně; v tomto

- ohledu naléhavě vyzývá Radu, aby neprodleně podrobila přísnému dohledu situaci v oblasti lidských práv v Číně a v Tibetu a aby přijala společný postoj, který by zavazoval čelné představitele EU k neúčasti na zahajovacím ceremoniálu v případě, že nebude dosaženo pokroku v tibetské otázce, v otázce lidských práv v Číně a pokud jde o dodržování závazků Číny přijatých před olympijskými hrami;
7. v této souvislosti opět vyzývá Radu, aby jmenovala zvláštního vyslance pro otázky spojené s Tibetem s cílem usnadnit dialog mezi jednotlivými stranami a tato jednání bedlivě sledovat;
 8. bere na vědomí vícestranná jednání mezi členskými státy EU a dalšími vládami týkající se koordinovaného úsilí o vyvíjení tlaku na čínskou vládu s cílem dosáhnout pokroku v otázce Tibetu a vyzývá k pokračování v nastoupené cestě, včetně ustavení kontaktní skupiny, která by pracovala jak s Tibeťany, tak s Číňany a zajistila, aby obě strany vyvinuly veškeré úsilí za účelem vyjednání dohody o Tibetu;
 9. kritizuje mlčení Mezinárodního olympijského výboru, pokud jde o předávání olympijské pochodně ve Lhase v situaci, kdy je Tibet *de facto* ve výjimečném stavu a uzavřen okolnímu světu; vyjadřuje politování nad prohlášeními Čang-Čching-liho při ceremonii předávání olympijské pochodně ve Lhase; bere na vědomí kritiku těchto výroků, kterou vyjádřil MOV, a odsuzuje skutečnost, že se čínské úřady odmítly veřejně omluvit za události, k nimž došlo; domnívá se, že je odpovědností MOV vyvíjet na čínskou vládu tlak, aby zahraničním sdělovacím prostředkům umožnila přístup na všechny etapy předávání pochodně a veškeré další události spojené s olympijskými hrami, aniž by přitom byly podrobeny nepřiměřeně přísným omezením; domnívá se dále, že by MOV měl za všech okolností bránit olympijské hodnoty;
 10. vyzývá k propuštění Chuanga Čchia, Zhanga Mingxuana a jeho tlumočníka a opět vyzývá k propuštění Hu Jia, který byl v roce 2007 nominován na Sacharovovu cenu Evropského parlamentu za svobodu myšlení, jakož i Yang Chunlina, Gao Zhishenga a ostatních aktivistů bojujících za lidská práva, kteří byli zadrženi, zatčeni, uvězněni či pronásledováni za to, že vyjádřili svou nespokojenost s konáním olympijských her v Pekingu, protestovali proti nucenému vysídlování obyvatel spojenému s budováním infrastruktury olympijských her nebo takové demonstranty bránili; vyjadřuje znepokojení nad situací disidentů publikujících na internetu a také manželky Hu Jia Zeng Jinyan a jejich šestiměsíční dcery, kteří jsou v současnosti pod neustálým policejním dohledem a jsou pronásledováni;
 11. opět vyzývá Čínu, aby umožnila nezávislé organizaci přístup k pančhenlamovi Gendünovi Čhökjimu Němovi a jeho rodičům, jak požaduje Výbor OSN pro práva dítěte, a aby přestala zasahovat do náboženských záležitostí;
 12. vyzývá čínské úřady, aby vydaly trvalé pozvání k návštěvě Tibetu pro vysokého komisaře OSN pro lidská práva a pro agentury OSN;
 13. zdůrazňuje, že je třeba podstatně posílit a zlepšit dialog v oblasti lidských práv mezi Čínou a EU a v této souvislosti vyjadřuje politování nad nesouladem, který se projevil mezi právnickým seminářem EU a Číny o lidských právech a samotným dialogem

o lidských právech; považuje za klíčové, aby výběr zástupců organizací občanské společnosti účastnících se právních seminářů nezávisel na povolení ani jedné ze stran;

14. kritizuje nedostatek koordinace a soudržnosti evropské politiky vůči Číně a upozorňuje na skutečnost, že vztahy s Čínou byly doposud poznamenány bezuzdnou konkurencí mezi evropskými vedoucími představiteli, jejichž jediným zájmem bylo podepsat lukrativní smlouvy s čínskými úřady na úkor lidských práv; vyjadřuje politování nad skutečností, že dodržování lidských práv není bráno v potaz jakožto kritérium pro udělování pořadatelsví olympijských her;
15. vyzývá Radu, aby pozvala dalajlamu na zasedání Rady ve složení pro všeobecné záležitosti, kde by představil své hodnocení situace v Tibetu a vysvětlil všem 27 ministrům zahraničních věcí svou střední cestu a svou koncepci skutečné autonomie, která by měla být zavedena pro všechny Tibetany žijící v Číně;
16. vyzývá proto Evropskou unii a členské státy, aby v případě, že se situace nezlepší, vážně posoudily společná opatření vůči Čínské lidové republice a aby přehodnotily strategické partnerství s Čínou;
17. naléhavě žádá Čínu, aby bez dalšího odkladu ratifikovala Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, a to v každém případě před zahájením olympijských her;
18. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, parlamentům členských států, prezidentovi a předsedovi vlády Čínské lidové republiky a Mezinárodnímu olympijskému výboru.